

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: E. Balan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A.Toderaș, R.Burdeniuc, E. Bejenaru)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud: T.Chișca-Doneva, M. Ghervas, V. Burduh, Iu. Bejenaru, N.Vascan)

Î N C H E I E R E

12 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, cererea de revizuire depusă de Ghenadie Zara,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ghenadie Zara împotriva Ministerului Apărării al Republicii Moldova și Unității Militare Brigada nr. 1 Infanterie Motorizată, intervenient accesoriu Sergiu Grumeza cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție și în gradul militar, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu și a altor plăți salariale,

împotriva deciziei din 27 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă :

La data de 07 aprilie 2017, Ghenadie Zara a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Apărării al Republicii Moldova și Unității Militare Brigada nr. 1 Infanterie Motorizată cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție și în gradul militar, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu și a altor plăți salariale (f.d. 1-14, vol.1).

În motivarea acțiunii, reclamantul Ghenadie Zara a indicat că a efectuat serviciul militar prin contract în cadrul Armatei Naționale a Republicii Moldova din 27 iulie 2001. Prin ordinul Ministrului Apărării al Republicii Moldova nr.1- 147 din 09 septembrie 2014 și ordinul Comandantului Brigăzii 1 Infanterie Motorizată nr. 188 din 18 septembrie 2014, a fost numit în funcția de comandant al Batalionului 11 motorizat din cadrul acestei unități militare.

Reclamantul a punctat că prin sentința din 23 iunie 2016 a Judecătoriei Militare, a fost recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin.(2) lit.d) și art. 370 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu

aplicarea alin. (8) art. 364¹ Cod procedură penală și anume în baza art. 191 alin. (2) lit.d) Cod penal, închisoare pe un termen de 1 an și 4 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în cadrul Forțelor Armate ale Republicii Moldova pe un termen de 2 ani, iar în baza art. 370 alin.(1) Cod penal, amendă în mărime de 375 unități convenționale, ceea ce constituie 7500 de lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în cadrul Forțelor Armate ale Republicii Moldova pe un termen de 3 ani. Conform prevederilor art. 84 alin.(1) Cod penal, prin cumul total al pedepselor aplicate, i s-a stabilit spre executare 1 an și 4 luni de închisoare, cu amendă în mărime de 375 unități convenționale, ceea ce constituie 7500 de lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în cadrul Forțelor Armate ale Republicii Moldova pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepselor de sine stătător conform art. 87 Cod penal. Conform art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea stabilită, dacă în termenul de probă de un an nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, obligându-l să nu își schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent. În baza art. 66 Cod penal, a fost dispusă retragerea gradului său militar de maior. Totodată, a fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Constantin Lungu cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Reclamantul a notat că sentința menționată, potrivit prevederilor art. 400 – 402 din Codul de procedură penală, a fost contestată în termeni legali, cu cerere de apel. Astfel, prin decizia din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, apelul în cauză a fost respins. La 09 februarie 2017, decizia din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel a fost contestată cu recurs ordinar la Curtea Supremă de Justiție, în conformitate cu prevederile art. 420 - 422 din Codul de procedură penală.

Reclamantul a susținut că prin ordinul Ministrului Apărării al Republicii Moldova nr. 1-021 din 01 martie 2017, a fost dispusă eliberarea sa din serviciul militar prin contract și trecut în rezervă în baza pct. 140 lit. o) din Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate ale Republicii Moldova (la condamnarea militarului de către instanța de judecată), cu retragerea gradului militar de maior.

Reclamantul a relevat că ordinul în cauză i-a fost adus la cunoștință de către comandantul Brigăzii 1 Infanterie motorizată, la 10 martie 2017. Prin ordinul nr. 68 din 28 martie 2017 al comandantului Brigăzii 1 Infanterie motorizată, a fost exclus din lista nominală a unității militare în cauză.

Reclamantul a relatat că ordinul nr. 1-021 din 01 martie 2017 al Ministrului Apărării al Republicii Moldova, cât și ordinul nr. 68 din 28 martie 2017 al comandantului Brigăzii 1 Infanterie motorizată urmează a fi anulate, din motiv că sunt ilegale în fond și emise contrar prevederilor Legii.

Reclamantul a evidențiat că sentința de condamnare din 23 iunie 2016, pronunțată de către Judecătoria Militară, nu era definitivă și irevocabilă la data de 01 martie 2017 și la data de 28 martie 2017, deoarece aceasta a fost contestată în conformitate cu prevederile legislației procesual penale în ordine de apel și recurs, iar instanța de recurs nu s-a pronunțat asupra cererii de recurs ordinar numite supra.

Reclamantul a afirmat că art. 65 alin. (3) pct. 1) din Codul de procedură penală, stipulează, că persoana în privința căreia sentința a devenit definitivă se numește

condamnat, dacă sentința este, parțial sau integral, de condamnare, iar potrivit prevederilor alin. (2) aceluiași articol, învinuitul în privința căruia cauza a fost trimisă în judecată se numește inculpat, astfel, statutul său procesual, în perioada 01 martie 2017 – 28 martie 2017, era de inculpat.

Reclamantul a precizat că nu deținea statutul legal de condamnat într-o cauză penală și nu există o hotărâre definitivă și irevocabilă în cauza penală enunțată, respectiv ordinile nr. 1-02 din 01 martie 2017 și nr. 68 din 28 martie 2017, sunt ilegale

Reclamantul a remarcat că prin emiterea ordinelor menționate, atât Ministrul Apărării al Republicii Moldova, cât și comandantul Brigăzii nr.1 Infanterie motorizată, contrar prevederilor procesual-penale, inclusiv a prevederilor art. 21 din Constituția Republicii Moldova, cât și a prevederilor art. 6 a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 04 noiembrie 1950, lău recunoscut anticipat drept persoană vinovată și condamnată de săvârșirea unei infracțiuni. Mai mult, pârâții au acționat cu rea-credință la interpretarea și aplicarea prevederilor legale cu privire la punerea în executare a sentinței de condamnare a instanței de fond din 23 iunie 2016. De asemenea, sentința din 23 iunie 2016 a Judecătorei Militare, a fost pusă în executare arbitrar și contrar prevederilor art. 468 alin. (1) din Codul de procedură penală.

Reclamantul a menționat că Judecătoria Militară nu a expediat și nici nu putea să expedieze fizic pentru executare copia sentinței, cu atât mai mult decizia instanței de apel, deoarece la 01 martie 2017, cauza penală de învinuire a sa se afla în examinare la Curtea de Apel Chișinău, iar la 28 martie 2017, instanța de apel urma să se pronunțe motivat asupra cererii de apel suplimentare depusă de un alt avocat la ședința din 28 februarie 2017.

Reclamantul a remarcat că ordinele contestate au fost emise ilegal, deoarece situația de fapt și de jure, la data emiterii acestora, nu se încadra în prevederile art. 35 alin. (3) lit. o) al Legii cu privire la statutul militarilor nr. 162 din 22 iulie 2005 și pct. 140 lit. o) din Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 941 din 17 august 2006, care impun că militarii condamnați de către instanța de judecată pentru săvârșirea infracțiunilor să fie eliberați din serviciul militar cu trecerea în rezervă (retragere) și ulterior radiati din tabelul nominal al unității militare, în termen de până la două luni din momentul intrării în vigoare a sentinței judecătorești.

Reclamantul a solicitat anularea ordinelor nr. 1-021 din 01 martie 2017 și nr. 68 din 28 martie 2017 și încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu și a altor plăți salariale.

Prin hotărârea din 13 decembrie 2017 a Judecătorei Bălți, sediul Central, a fost admisă acțiunea depusă de Ghenadie Zara și s-au anulat ordinele nr. 1-021 din 01 martie 2017 și nr. 68 din 28 martie 2017. Totodată, a fost dispusă recuperarea plăților salariale cât și a altor plăți legale, cu efectuarea calculului convenite lui Ghenadie Zara pentru întreaga perioadă de absență forțată de la serviciu (f.d. 108-117, vol. I).

Prin decizia din 10 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, au fost admise apelurile declarate de Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Unitatea Militară Brigada nr. 1 Infanterie Motorizată Bălți și casată hotărârea din 13 decembrie 2017 a Judecătorei Bălți, sediul Central, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de

fond, în alt complet de judecată (f.d. 153-158, vol. I).

Prin încheierea din 17 iulie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Serghei Grumeza (f.d. 168, vol. I).

La data de 06 iunie 2019, reclamantul Ghenadie Zara, reprezentat de avocatul Vadim Marianciuc a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat anularea ordinelor nr. 1-021 din 01 martie 2017 și nr. 68 din 28 martie 2017, restabilirea în funcția și gradul militar deținute anterior, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu, începând cu data de 29 martie 2017 până în prezent, precum și a altor plăți salariale (f.d. 25-40, 58 verso, vol. II).

Prin hotărârea din 18 iunie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central, a fost admisă acțiunea depusă de Zara Ghenadie. A fost anulat ordinul nr. 1-021 din 01 martie 2017, emis de Ministrul Apărării al Republicii Moldova privind eliberarea din serviciul militar prin contract a lui Zara Ghenadie cu retragerea gradului militar „maior”. A fost anulat ordinul nr. 68 din 28 martie 2017, emis de Unitatea Militară Brigada nr.1 Infanterie Monitorizată privind excluderea din lista nominală a unității a lui Ghenadie Zara. A fost restabilit în serviciul militar prin contract în cadrul Ministerului Apărării al Republicii Moldova, Ghenadie Zara în funcție de comandant de batalion în cadrul Brigăzii nr.1 Infanterie Monitorizată, începând cu data de 29 martie 2017. A fost restabilit lui Ghenadie Zara gradul militar de „maior” din data de 02 martie 2017. Au fost obligați Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Unitatea Militară Brigada nr.1 Infanterie Monitorizată să efectueze recalcularea salariului, cât și a altor plăți legale, începând cu data de 29 martie 2017, cu achitarea acestora lui Ghenadie Zara. Totodată, a fost dispusă executarea imediată a hotărârii în partea restabilirii în funcție a lui Zara Ghenadie (f.d. 62, 72-77, vol. II).

Prin decizia din 19 decembrie 2019, a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Ministerul Apărării al Republicii Moldova împotriva hotărârii din 18 iunie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central (f.d. 136-148, vol. II).

La data de 18 februarie 2020, Ministerul Apărării al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 27 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Ministerul Apărării al Republicii Moldova. S-a casat integral decizia din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 18 iunie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central și s-a emis o nouă decizie prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ghenadie Zara împotriva Ministerului Apărării al Republicii Moldova și Unității Militare Brigada nr. 1 Infanterie Motorizată, intervenient accesoriu Sergiu Grumeza cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție și în gradul militar, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu și a altor plăți salariale.

La data de 13 iulie 2020, Ghenadie Zara a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 27 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 27 mai 2020 (f.d.204-211, vol.II).

În motivarea cererii de revizuire Ghenadie Zara a invocat cele menționate în cererea de chemare în judecată, în cererea de apel și în cererea de recurs.

Suplimentar a indicat, că studiind decizia Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 27 mai 2020, în dosarul nr. 3ra-483/20 din 27 mai 2020, supusă revizuirii, i-au devenit cunoscute unele circumstanțe și fapte esențiale ale cauzei, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute de el.

Ca circumstanțe noi, care nu au fost și nu au putut cunoscute de el, revizuietul Ghenadie Zara a indicat, că la pagina nr.6 a deciziei Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție în dosarul nr.3ra-483/20 din 27 mai 2020, Colegiul, a făcut referire la art.258 al.(3) din Codul administrativ - procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

A relatat că Colegiul a evitat aplicarea prevederilor art.3 alin.(2) și alin.(3), care specifică expres că noua lege procedurală nu duce la modificarea efectelor juridice deja produse ca rezultat al aplicării legii abrogate și nu le desființează. Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi, ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare, nu are putere retroactivă. Astfel, Colegiul a interpretat Legea în defavoarea sa în calitate de parte la proces. Or, în conformitate cu art.26 alin.(4) Cod de procedură civilă, este indicat că egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încît nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Revizuietul Ghenadie Zara a afirmat că de asemenea, la pagina nr.6 a deciziei Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, în dosarul nr.3ra-483/20 din 27 mai 2020, Colegiul face trimiteri la articolele 258 alin.(3), 245, 245 al.(1), 247 din Codul administrativ, după care se referă la inoportunitatea de "citare a participanților la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticile recurentului Primarului General al municipiului Chisinău au fost expuse cu suficientă claritate".

Revizuietul Ghenadie Zara a specificat că nu a avut careva litigii cu Primarul General al municipiului Chisinău și respectiv Primăria capitalei nu are careva statut în dosarul nr.3ra-483/20 din 27 mai 2020. Reieșind din conținutul expus în decizie, se vede clar, cu certitudine, că problemele expuse în speță au fost abordate neobiectiv de Colegiu, însăși decizia în dosarul nr.3ra-483/20 din 27 mai 2020, fiind redactată dintr-o altă decizie, care nu are legătură cu problemele care urmau să fie abordate. Această faptă esențială a cauzei nu a fost și nu a putut fi cunoscută de el. Or, în conformitate cu art.6 din CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei

acuzării în materie penală îndreptate împotriva sa.

De asemenea, revizuiantul Ghenadie Zara a menționat că în opinia sa, Colegiul nu a abordat corect legalitatea procedurii de concediere (trecere în rezervă), care urma să o aprecieze în mod critic.

A menționat că în conformitate cu art. 140 lit.o) din Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate - militarii condamnați de către o instanța de judecată pentru săvârșirea infracțiunilor comise la pedeapsă penală cu amendă, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții, sau de a exercita o anumită activitate și cei eliberați de pedeapsa penală, pot continua serviciul militar prin contract, cu excepția cazurilor, când eliberarea lor este propusă de către conducătorul structurii militare, comandantul (șeful) unității militare.

Revizuiantul Ghenadie Zara a remarcat că prin decizia sa, Colegiul a constatat că ordinul nr. 1-021 din 01 martie 2017, emis de Ministrul Apărării al Republicii Moldova privind eliberarea din serviciul militar prin contract, a fost corect și a fost adoptat de către autoritățile competente, la propunerea din 19 ianuarie 2017 a șefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale, Igor Cutie, la data de 01 martie 2017 și respectiv, la data de 28 martie 2017.

A reiterat că șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale, Igor Cutie nu avea așa competențe, iar propunerea de a fi concediat urma să vină de la comandantul Unității Militare - Brigada nr.1 Infanterie Motorizată Bălți, unde executa serviciul militar, sau de la Ministrul Apărării (comandantul structurii militare).

Revizuiantul Ghenadie Zara a subliniat că conform prevederilor art.2 a Legii nr.162 din 22.07.2005 "Cu privire la statutul militarilor", în sensul prezentei Legi, se definesc următoarele noțiuni: structuri militare — autoritățile de specialitate ale administrației publice centrale în care, conform legislației în vigoare, se prevede îndeplinirea serviciului militar; în conformitate cu art.9 al.(1) din Legea nr. 98 din 04 mai 2012 "Privind administrația publică centrală de specialitate" - Ministerele sînt organe centrale de specialitate ale statului, care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniile de activitate, care le sînt încredințate. În această ordine de idei, Marele Stat Major al Armatei Naționale reprezintă o autoritate administrativă din subordinea Ministerului. De jure, în conformitate cu art. 14 alin.(1) din Legea nr.98 din 04 mai 2012, pentru asigurarea implementării politicii statului în anumite subdomenii sau sfere din domeniile de activitate, care îi sînt încredințate unui minister, în subordinea acestuia pot fi create autorități administrative cu forma de organizare juridică de agenții, servicii de stat și de inspectorate de stat.

Revizuiantul Ghenadie Zara a afirmat că Marele Stat Major al Armatei Naționale a fost înființat la data de 24 aprilie 1992, conform Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr. 84-5. Marele Stat Major al Armatei Naționale îndeplinește următoarele activități: planificarea acțiunilor de luptă și de alt gen; menținerea și perfecționarea capacității de luptă și mobilizare a trupelor; pregătirea operativă de luptă și mobilizare.

Revizuiantul Ghenadie Zara a menționat, că în latura art. 449. lit.e) Cod de procedură civilă în decizia sa, Colegiul s-a abținut să se expună critic asupra recursului, concomitent să pună în aplicare decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova în dosarul nr. Ira - 1346/2017 din 28 noiembrie 2017, prin care au fost casate sentința Judecătoriei militare din

23 iunie 2016 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui Zara Ghenadie, fiind dispusă încetarea procesului penal, în baza art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal, în temeiul art. 332 alin.(2) Cod de procedură penală, pe motiv că fapta comisă constituie contravenția prevăzută de art. 105 Cod contravențional. În dispozitivul hotărârii expuse este menționat, că în conformitate cu prevederile art. 30 Cod contravențional, subsemnatul se eliberează de răspundere contravențională din motivul expirării termenului de prescripție. În aceeași decizie este menționat că în baza art. 370 alin. (1) Cod penal, conform prevederilor art. 2 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, este eliberat de răspunderea penală. Or, ordinele Ministerului Apărării a Republicii Moldova nr. 1-021 din 01 martie 2017 și nr. 68 din 28 martie 2017, se bazează anume pe o decizie casată total și respectiv intră sub incidența nulității absolute (adică și-a pierdut efectele juridice prin anulare). Astfel, Colegiul a evitat să țină cont de modificarea/anularea prin casare a sentinței din 23 iunie 2016 a Judecătoriei Militare și a deciziei din 13 decembrie 2016 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală în privința lui Zara Ghenadie, care a servit drept temei pentru emiterea deciziei a căror revizuire se cere, respectiv și pentru emiterea ordinelor de trecere în rezervă.

A subliniat că Colegiul, prin faptul admiterii recursului declarat de Ministerul Apărării a lăsat în vigoare ordinele Ministerului Apărării a Republicii Moldova nr. 1-021 din 01 martie 2017 și nr. 68 din 28 martie 2017, care urmau să fie declarate nule din momentul intrării în vigoare definitive a deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 noiembrie 2017. În conținutul ordinelor nr. 1-021 din 01 martie 2017 și nr. 68 din 28 martie 2017 rămân păstrate efectele juridice ale sentinței Judecătoriei militare din 23 iunie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, care au fost casate, unde în calitate de pedeapsă se regăsește retragerea gradului militar de "maior", adică de aplicare a unei pedepse penale complimentare anulate. În decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 noiembrie 2017, nu se regăsește această pedeapsă complimentară. În acest sens, CEDO prin hotărârea Cicodei împotriva României din 16 ianuarie 2018, pct.8, Curtea reamintește că executarea unei hotărâri definitive pronunțate de orice instanță trebuie considerată ca parte integrală din „proces” în sensul art. 6 din Convenție (a se vedea Hornsby împotriva Greciei, 19 martie 1997, pct. 40, Culegere de hotărâri și decizii 1997-11). Statul are obligația pozitivă de a organiza un sistem pentru executarea hotărârilor judecătorești, care să fie eficient atât în drept, cât și în practică și să asigure executarea acestora fără întâzieri nejustificate (a se vedea Ruianu împotriva României, nr. 34647/97, pct. 66, 7 iunie 2005). Atunci când autoritățile sunt obligate să acționeze pentru executarea unei hotărâri și nu fac acest lucru, inacțiunea lor poate angaja răspunderea statului în raport cu art. 6 § 1 din Convenție (Scollo împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, pct. 44, seria A nr. 315-C; și Bushati și alții împotriva Albaniei, nr. 6397/04, pct. 79, 8 decembrie 2009). Or, în conformitate cu prevederile art. 123 al. (3) Cod de procedură civilă - sentința pronunțată de instanța judecătorească într-o cauză penală, rămasă irevocabilă, este obligatorie pentru instanța chemată să se pronunțe asupra efectelor juridice civile ale actelor persoanei împotriva căreia s-a pronunțat sentința numai dacă aceste acte au avut loc și numai în măsura în care au fost

săvârșite de persoana în cauză.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art.195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu 452 alin. (11) din Codul de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Iar, în corespundere cu art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă , cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Din dispozițiile legale sus-arătate urmează că, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare, prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecății în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În conformitate cu art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei. S-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești, care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere.

La caz, cererea de revizuire declarată de Ghenadie Zara nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.449 din Codul de procedură civilă.

Ori, Ghenadie Zara a depus cererea de revizuire în temeiul art.449 lit.b) din Codul de procedură civilă, invocând cele menționate în decizia din 27 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție.

De asemenea, în condițiile speței, Ghenadie Zara a încadrat argumentele invocate în cererea de revizuire și în temeiul prevăzut la articolul 449 lit. e) din Codul de procedură civilă, care stipulează că revizuirea se declară în cazul în care s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care

au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere.

Acest temei de revizuire vizează trei ipoteze, și anume situația când s-a anulat ori s-a modificat: 1) hotărârea, 2) sentința sau 3) decizia instanței judecătorești, care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere.

Respectiv, acest temei de revizuire este aplicabil în situația în care actul de dispoziție în cauză (hotărârea, sentința, ordonanța sau decizia) să fi stat la baza emiterii hotărârii supuse revizuirii. Or, justificarea acestui temei constă în faptul că au intervenit modificări în materialul probator pe care s-a sprijinit instanța la pronunțarea hotărârii.

Implicit circumstanțelor cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție atestă că obiectul material principal al prezentei cauze în contencios administrativ l-a format controlul legalității ordinelor nr. 1-021 din 01 martie 2017, prin care revizuiantul Ghenadie Zara a fost eliberat din Serviciul militar prin contract și trecut în rezervă în baza pct. 140 lit.o) din Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate ale Republicii Moldova (la condamnarea militarului de către instanța de judecată), cu retragerea gradului militar de maior și ordinul nr. 68 din 28 martie 2017, prin care a fost exclus din lista nominală a unității militare în cauză.

Iar, deciziilor din data de 28 noiembrie 2017 și 13 decembrie 2016 ale Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în dosarul nr. Ira-1346/2017, în cauza penală în privința lui Zara Ghenadie, la care face referire revizuiantul Ghenadie Zara, le-au fost date apreciere la emiterea deciziei din 27 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, acestea fiind adoptate până la data pronunțării deciziei din 27 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție.

Astfel, corelând circumstanțele descrise supra cu scopul temeiului de revizuire prevăzut la articolul 449 lit. e) din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele cuprinse în cererea de revizuire sunt irelevante și lipsite de substanță.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție lărgit reține că, admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine și principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art.6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a

corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că temeiurile invocate în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit.b) și e) din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de Ghenadie Zara, ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 270 și 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ghenadie Zara, împotriva deciziei din 27 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ghenadie Zara împotriva Ministerului Apărării al Republicii Moldova și Unității Militare Brigada nr. 1 Infanterie Motorizată, intervenient accesoriu Sergiu Grumeza cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție și în gradul militar, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu și a altor plăți salariale.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Nina Vascan